

Leden Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 02-11-2022

Briefnummer 595228 / CH

Inlichtingen 0622991579

Onderwerp: werkgenda mbo

Geachte voorzitter en leden van de vaste Kamercommissie OCW,

Op woensdag 9 november debatteert uw Kamer over de door minister Dijkgraaf voorgestelde werkgenda voor het mbo. Het stemt ons positief dat we een bewindspersoon hebben die het belang van deze sector onderstreept en serieus werk maakt van het versterken van de onderwijskwaliteit. In deze brief vragen wij u om de werkgenda op twee punten aan te scherpen, zodat de investeringen die worden vrijgemaakt op de juiste plek in de sector kunnen landen. Wij uiten in deze brief tegelijkertijd onze zorgen over de keuze van de minister om de grote vertegenwoordigers van werknemers buiten de planvorming te houden.

Gelijkwaardige rol werknemers noodzakelijk

De afgelopen periode is er door tal van partijen, waaronder de vertegenwoordigers van landelijke werkgevers (VNO-NCW, MKB-NL) en de werkgevers in het mbo (mbo-raad), gesproken over een gezamenlijke werkgenda voor het mbo en daarmee het toekomstperspectief van de sector. In de inzet die naar uw Kamer is gestuurd wordt meermaals benadrukt dat docenten en ondersteuners een cruciale rol vervullen bij het realiseren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Het bevreemd ons daarom des te meer dat deze werkgenda tot stand is gekomen zonder de betrokkenheid van de grotere vertegenwoordigers van onderwijsprofessionals. Een centrale en gelijkwaardige rol voor de werknemer, zoals we die zien bij de werkgenda voor het funderend onderwijs, dient ook in het mbo en de andere onderwijssectoren tot uiting te komen.

Een ander punt van zorg richt zich op het gebrek aan samenhang tussen de verschillende werkgenda's. Eerder dit jaar is de werkgenda 'Samen voor het beste Onderwijs' gepresenteerd waarbij onderwijskwaliteit en het terugdringen van personeelstekorten centraal staan. Deze aparte werkgenda voor het mbo zet het toen gedeelde uitgangspunt van samenhangend en coherent beleid onder druk. Immers is de praktijk dat lerarenopleidingen zowel opleiden voor het lesgeven in het vo als het mbo, dat er mensen met een pabo bevoegdheid werkzaam zijn in het mbo en dat er vo-scholen zijn die onder een mbo-instelling vallen. Het coherent aanpakken van de arbeidsmarkt voor vo, vo en mbo is daarom van groot belang.

Samen voor het beste mbo-onderwijs

In reactie op de werkgenda van de minister hebben de AOb, CNV Onderwijs, FvOv en FNV O&O de afgelopen periode gewerkt aan een eigen toekomstvisie voor het mbo, waarbij het perspectief van de werknemer centraal staat. Twee punten hieruit brengen wij nadrukkelijk bij uw Kamer onder de aandacht, omdat deze niet of onvoldoende zijn uitgewerkt in de werkgenda voor het mbo. De BVMO, wel

betrokken bij de werkagenda voor het mbo, ondersteunt onderstaande punten ook.

1. Een goed stelsel van opleiden en bevoegdheden

De huidige praktijk van brede inzetbaarheid van docenten in het mbo leidt tot problemen: inzet van een docent in een opleiding of vakgebied waar hij niet toe opgeleid is, komt de onderwijskwaliteit niet ten goede en kan demotiverend en frustrerend werken voor de docent. Er zijn legio voorbeelden van leraren die vanuit efficiency worden ingezet op andere vakken dan waartoe zij zijn opgeleid, vaak ook zonder dat zij zich voldoende kunnen voorbereiden. Met als doel om het rooster per week dicht te krijgen. Uit onderzoek blijkt dat er in het mbo geen draagvlak is voor de huidige situatie waarin het bevoegd gezag van de instelling deze brede inzetbaarheid eigenstandig kan bepalen. Ook opleidingsmanagers in het mbo vinden de huidige situatie niet wenselijk. We moeten naar een situatie waarin docenten met een PDG (vakspecialisten) alleen inzetbaar zijn in het eigen vakgebied en de basisvaardigheden Nederlands en rekenen/wiskunde alleen worden gegeven door een docent die de betreffende lerarenopleiding heeft gevolgd.

Daarnaast pleiten wij voor een onderzoek of het systeem van bevoegdheden, zoals het werkt in het vo, ook voor het mbo kan worden toegepast. Docenten die een lerarenopleiding doorlopen hebben zouden dan, naar analogie met het vo, alleen inzetbaar moeten zijn in het vakgebied waar ze toe opgeleid zijn.

2. Aantrekkelijk loon en carrièreperspectief voor werknemers

De mbo-sector heeft te maken met downgrading. Zowel het niveau van studenten die instromen als het gemiddelde opleidingsniveau van docenten, instructeurs en onderwijsassistenten daalt. In veel mbo-instellingen is de LC-functie niet de spilfunctie en wordt de LD-functie nauwelijks vergeven. Nieuw ontstane vacatures worden in 88% van de gevallen uitgeschreven op LB niveau. Dit staat op gespannen voet met de behoefte aan goed gekwalificeerd en gewaardeerd onderwijspersoneel. We zijn verheugd dat er 142 miljoen wordt vrijgemaakt voor het carrièreperspectief, maar kunnen ons niet vinden in de vrijheid die besturen krijgen bij de besteding van deze middelen, juist omdat eerdere afspraken over meer docenten in hogere salarisschalen niet zijn nagekomen. Het is ons inziens van belang dat deze middelen worden geormerkt en er landelijke afspraken komen over (maximum) percentages LB en minimum percentages LC, LD.

De volledige versie van het hierboven genoemde visiestuk is meegestuurd als bijlage. Hierin worden alle punten nader toegelicht en uitgewerkt. Uiteraard zijn we altijd bereid om de inhoud van deze brief en ons visiestuk nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,



Henrik de Moel
Algemene Onderwijsbond



Danielle Woestenberg
CNV Onderwijs



Gerrit Karssen
FvOv



Bernard Koekoek
FNV O&O



Andries Knol
BVMBO